

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.

Megjelenik
hét naponként a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Óriási harcok a nyugati fronton.

Nem sikerült a franciáknak az áttörés.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, aug. 12.

Olasz harcok:

Tegnap nem volt gyalogsági vállalkozás, de annál élénkebb volt sok helyütt a tüzérségi harc és a repülő tevékenység. Olasz repülőrajok a Hétközség fensíkja fölött csekély magasságban repültek, messziről felismerhetően jelzett tábori kórházakat támadtak meg és támadásuknak betegek és betegápolási szolgálatot teljesítő személyek estek áldozatul.

Albániában nincs semmi különös esemény.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, aug. 12.

Nyugati harcok:

Ruprecht trónörökös hadseregportyja: Az Yser és az Ancre között az ellenség részleges előtörései több ízben megfiúsultak. A Lystől északra egy erős angol támadást visszaver-

tünk. Az ellenség a csata arevonálán a Sommetől északra, valamint a Somme és Lyons között heves támadásokat intézett ellenünk, amelyeket tüzünkkel, részint ellentámadással visszautasítottunk. A Lyonsnál vívott harcokban az ellenség a helyiségen tört előre, ellentámadásunk ismét a falu északi és keleti széléig vetette őket vissza. Lyons és az Ancre között heves részleges harcok. Choknetól délnyugatra megtámadtuk az ellenséget. Ancre, Royons országot mindkét oldalán ellenséges támadásokat megfiúsítottuk. Az Avre és Ois között a támadások a sötétség beálltáig tartottak, a támadásokat teljesen megfiúsítottuk. Különösen súlyos veszteségeket szenvedtek a franciák Tillolotnál. A franciák tüzérségük előrevonásával, amely a páncélhocsikat szorosan felzárkóztva követte kísérelték meg az áttörés kísérőszakolását, gyalogságunk s tüzérségünk vonataink előtt összelötte az ellenséget.

Ludendorff.

LEGÚJABB.

Német repülők hat angol hajót elsüllyesztettek. Oroszország el van zárva a világtól.

Ameland szigetén levő Naestből jelentik, hogy husz német repülőgép és egy Zeppelin a sziget körül állomásozó angol vadászflokkok ellen harcot vívott s az angol cirkálókból hat hajót elsüllyesztettek. Az angol cirkálók pedig heves tüzeléssel lelőtték a Zeppelint, mely a tengerbe zuhant, később még négy német repülőgép jelent meg a Zeppelin segítségére, amely azonban elmerült a tengerben.

Oroszországban újabb zavarok vannak. Szentpéterváron óriási zavargások vannak. A táviróforgalom a külfölddel teljesen megszűnt. Oroszország a külfölddel csakis dróttalan táviró útján érintkezhet.

— Osztrák gyermekek megvendégeltetésére adakoztak: Hajdu Imréné Sarkantyú-utca sütemény és 3 kor., Makói Ujság szerk. 20 kor.

Kérelem a közönséghez.

Az osztrák gyermekek felügyelőinek elhelyezése.

Az üdülés végett hozzánk küldött kis osztrák vendégyermekek, hála a makói közönség jólelkiségének, valamennyien elhelyezést nyertek a városban és mindenütt szeretetteljes bánásmódban és gondozásban részesültek. Nagy bajt okoz azonban a hatóságnak azon körülmény, hogy a gyermekekkel leküldött felügyelők (tanítók és tanítónők) közül többeket nem sikerült elhelyezni, jóllehet ez is oly fontos a gyermeknyaraltatási akció sikeres lebonyolítása érdekében, mint a gyermekek elhelyezése. Ismerve Makó lakosságának többször bebizonyított jószívűségét és áldozatkészségét, nem kétlem, hogy a hatóságnak ezt a kérdést is sikerülni fog megoldani, ha a város tehetősebb polgárai a hatóságnak segítségére sietnek. Azon kérelemmel fordul tehát a város közönségéhez, fogadja be szeretettel házába kis vendégeink felügyelőit is és ebbeli szándékát nálam bejelenteni szíveskedjék.

Dr. Petrovics György
polgármester.

Makói tanár sikere Szentesen.

Boromisza Jenő előadása.

Szentesen két kultúrelőadást tartott Boromisza Jenő főgimn. tanár, lapunk volt szerkesztője a tudományos mozgószínházban aug. 3-án és 5-én. Szentesen megjelenő „Alföldi Ellenzék” c. lapjának cikkéből, melyet Lakos János Pál szentesi író és festőművész írt Boromisza tanár előadásáról, közöljük a következőket:

„A két előadás bevezetés volt Boromisza Jenő Szentesen a jövőben tartandó többi előadásaihoz. A második előadásban szó volt minderről, ami Szentesen az utolsó két évtizedben történt — összefoglalólag . . . hogy Horváth Mihály püspök városában kenyér sem terem elég már, hogy itt . . . Bartha muzsikál, Konez mintáz, a Lakosok dolgoznak: ezek munkájától buzdítva akar Boromisza Szentesen előadni sorozatosan: Homerosztól kezdve — máig és máig! . . . Hozza Isten! Én az első estéről írok.

A „modern” szó azt teszi „új”, semmi mást! pl. az újszülött gyermek: modern. Új, modern dolog a repülés is. — Az eszme is szárnyon száll, mint a repülőgép, ki egyszer a felhők felett az egekben gyönyörködik, — máskor földi göröngyökön töri össze létét. Én hiszem, hogy lesz még idő, hogy a repülőgép csak száll . . .

A háberus modernségről az életre s a mi magyar szellemi életünkre térve is vannak moderne, újak, első bevezető előadásában ezekről szólt Boromisza. — Itt is a szentesiek kezdték! — akik ott voltak, azok mondják el másoknak! — Az élő irodalom országos, híres alakjairól folytatta előadását: Adyról, Babitsról, Kosztolányiról.

Ady „Vér és Arany”-a az abszolút férfiaság költészeté; a férfi dicsérete, aki erős és gavallér, azért gavallér, mert erős. A magyar éppen jellemében erős, uralkodó és alkotó. Itt Páris is említeni kell. Az a körülmények szülemé, hogy miért volt Hunnia „dalszegénylegényei” számára Páris a hű Bakony! azaz a gyógyulás.

Magyar virágénekek születtek Párisban: „Ugy csókolom meg az életet, mint orkideát a Léda haján.”

Az Arany János nyelvészeti műveinek folytatója: Babits, kinek előadott „O lyric love” című verséből

idézve, a hallgatók lelkesedését is idézve, e verset írom ki:

Oh kedvesem ki vagy? Elbűtted

[messze nyitva]

Az ég, sugárossan jársz sugaras

[helyen,

Utánad dus pokol, zivatarverte líra,

Lant verte zivatar, lírai szerelem.

Olvasva: előadni kell tudni a verset: akik ott voltunk, az „előadó művészetéből” így tanultuk!

Most járnak expresszionista európai előadó művészek Budapestre, — esodálkozunk — hogy Boromisza Jenő, aki éppen az interpretálás művészetében feltétlenül kritikán felül áll, még csak készül Budapesten előadni! — Boromisza! Szentes hű! B. J. könyvei is Szentesen jelentek meg először: a temosvári Arany J. társ. dícséretével kitüntetett „Arany János nyelvészete” című, classicus, kritikai könyve. „Az álomesküvő” c. verseskönyve.

A megértető expresszionista módján előadva mély hatást tett Babits remek kis költeménye:

„A költő szól”: a négy utolsó sora ez:

Csak egyet tudnék elfogni már,

Boldogabb lennék, mint a király,

Kalitka zárnám a kicsikét,

Hallgatni örökre énekét.

Kosztolányi: „Magyar versek és Szonettek” ciklusából e mélyeséges hatású részeket idézzük az előadó átérzésével:

A pásztor égő arcát vér lépé el,

S paraszt színének nagy költésze-

[lével,

Szólt a leányhoz: Tündérlány,

[kisasszony.

Aztán az örök magyar fájdalomban való részességről. „Zrinyi, a költő” című szonettben:

Szereltek téged harcos, hősi költő,

Zord hadvezér, te rettegett, te nagy,

Ki a tiport magyarság szívetöltő

Tartalma, lángja, édes fénye vagy!

Szó volt Juhász Gyulától — a mi Jó Tiborunkig! Majd a magyaroknak az európaiakkal való írói kapcsolatáról.

Én a kritikát azért irtam így, idézetekkel is, hogy a kíváncsiságot nálunk Szentesen Adyra, Babitsra, Kosztolányira: műveikre irányítsam főleg: először! . . . Vegyék könyveiket!

Boromisza Jenő előadását izléses röpcédulák hirdették, melyeket a „Szentes és Vidéke” nyomtatott, s egy eredeti 7 színű plakát a jóhírű debreceni grafikus, exlibris rajzoló: O. Petrovics Emil festőművész

alkotása, leírását a „Szentés és Vidéke“-ből idézzük... Izmos szárnyu ifju néz a felkelő nap felé; érzési és gondolati dacára a magyar közönynek fölfelé törekvésnek kitartóan...

Felülvizsgálják az összes segédszolgálatosokat.

Néhány nappal bejárta a sajtót az a hír, hogy a kormány újabb népfőlkelő szemléket rendel el. Ezt a hírt illetékes helyen kerek megcáfolták. A demetinek teljesen igaz volt: a honvédelmi miniszteriumban abszolte nem foglalkoznak a sorozás gondolatával abból az egyszerű okból, mert a hadseregnek olyan tekintélyes emberanyag áll még rendelkezésére, hogy nincs szüksége az ötször is kimustrált alkalmatlanok újabb előállítására.

Az öreg népfőlkélok elbocsajtása is azt bizonyítja, hogy a hadsereg állománya nem szorul a polgári lakosságból kiegészítésre, mert hiszen akkor nem engedhetik haza az öregebb korosztályokat. A jövő kampányra pedig pótlást kap a hadsereg a 18 évesek sorozásából.

A katonai adminisztráció a harc-téri legénység pótlását legközelebb nem a népfőlkelő szemléből, hanem a segédszolgálatosok újabb felülvizsgálásából — az u. n. sichtung útján óhajtja előteremteni. Ezért elrendelte a kormány a pótlásügyek vezetőjeivel egyetértve, hogy az egész hadsereg segédszolgálatos katonáit újból felülvizsgálják. De még itt is dokumentálódik, hogy nem égető hiány eliminálásáról van szó, mert a rendelkezés szerint csupán azok a segédszolgálatosok kerülnek az általános felülvizgálat alá, akiket 1918. január 1 je előtt minősítettek harc-téri szolgálatra alkalmatlannak. Akik az idén kaptak segédszolgálati minősítést: azok nem fognak a repülőbizottságok elé állani.

Az általános felülvizgálat szeptember 1 én kezdődik.

— Az osztrák gyermekek nyaraltatási költségeire a polgármesteri hivatalnál a következő adományok folytak be: *Pongrácz Sándor 100, Halász Sándor nyomdász 6, Sepsei István 50, Ács Sándorné 20, Czene Mihályné 10, Török Ferencné 10, Guttman Jakab 50, Szentpéteri József 20, Fodor Ferencné 20, Molnár Antal 10, Iritz Miksa 100, Török János 10, Szücs Ferenc 50, Széll József 10, Pfadler Lajos 20, Szabó Mihály 16, Gera János 20, Kovács Antal 20, Lengyel Sándor 20, Szentpéteri Antal 20, Karácsonyi Péter 20, Rócz József 20, Schwartz Sámuel 60, Politzer Jenő 200, Ehrenfeld Bernát 100 koronát.*

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Ankes János Oláh Juliánával, Aklan János Szekerke Juliánával. Elhaltak: Molnár Etel 29 éves, Mező Sándor 82 éves korában

Közgyűlés a városnál

A tisztviselők fizetésrendezése. — Két milló a közéleti célokra. — A szegényménház házi kezelésben. — A város nem adja el a maglódi erdőt.

Makó város képviselőtestülete ma tartotta rendes havi közgyűlést. A közgyűlésen igen fontos tárgyakat intéztek el. Egyik legfontosabb tárgy volt a városi tisztviselői kar fizetésrendezése ügye, melyet végre úgy intéztek el, ahogyan azt derék, nehezen dolgozó s a súlyos viszonyok között küzködő tisztviselőink megérdemlik.

Persze a tisztviselők elleni gyűlölet is tájtékozott s ennek szabad folyást Csorba János engedett, aki a „szegény termelői osztály“ elviselhetetlen terheire való hivatkozással, érvelt a fizetésrendezés ellen. Csorba János tényleg úgy néz ki, mint egy „szegény termelő“, aki nehéz életviszonyokkal küzd. A termelői osztály részéről C. Kiss István beszélt higgadtan és okosan. Ez a beszéd méltó a termelői osztályhoz, de a Csorba János felszólalása magán viseli azt, amit közönségesen nadrágos ember elleni gyűlöletnek szoktunk nevezni s épp ezért nem tartjuk érdemesnek, hogy hírlapi közléssel reklámot csináljunk az ilyen szellemi tornának.

Jackó Emil a képviselőtestületnek ezen értékes tagja válaszolt aztán Csorba Jánosnak és Csorba János-féle gondolkodásmódu képviselőknak úgy, ahogyan azt egyrészt derék tisztviselőink megérdemelték, másrészt pedig, ahogyan az ilyen beszédek, el kell intézni. Jackó beszéde az elismerés hangja volt, amelyből kiértett a tisztviselői nehéz munka iránti becsülés és nehéz helyzet őszinte s igaz méltánylása. A képviselőtestület magáévá is tette Jackó felszólalását s megszavazta a tisztviselők fizetésrendezését.

Fontos határozata volt a közgyűlésnek a polgári leányiskola ügye, melyben a képviselőtestület úgy határozott, amint azt legtöbb számban, úgy az iskola, mint a közönség szempontjából kívánatosnak tartottunk. Kimondta a képviselőtestület, hogy mindent megtesz arra nézve, hogy az iskola már szeptember elején céljainak visszaadassék.

A közéleti célokra, illetve tűzifa, gabona s más szükségletek beszerzésére a képviselőtestület a tanács javaslata alapján már meg szavazta volna a félmilliót, ámde Jackó Emil felszólalásával megmagyarázta, hogy ez az összeg lehetetlenül kevés akkor, midőn csak az ellátatlanok gabonájának beszerzése több mint másfél millió koronát igényel. Javasolta, hogy a város 2 millió folyószámla kölcsönt vegyen fel, mely összeget aztán a szükséghez képest vegye igénybe. A képviselőtestület magáévá tette az indítványt s így határozott.

Nagy vita keveredett a maglódi erdő eladásának ügyénél. A polgármester az eladást javasolta, mint hogy az jelenleg tényleg előnyös lenne a városra. A képviselőtestület egy része azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha másnak megér az erdő annyit, hát a városnak is megéri. Az ügyben sekan hozzászóltak s elhangzott vitából mi elsősorban azon tényt szűrjük le, hogy az ügy nem volt kellően előkészítve a tárgyalásra s így okvetlen új tárgyalásra szorul már a vétel körül történt eljárási hibákat illetőleg is.

A szegényménházra nézve is történt döntés. Igen helyes s okos döntés, az hogy a város házi kezelésbe veszi az ételmezést s így aztán reméljük, hogy a pauszok e téren teljesen megfognak szűnni.

Kimondta még a képviselőtestület, hogy 5 adóügyi állást átszervez, adónyilvántartói állássá.

Egész sereg apró ügyet intézett még el a közgyűlés, mely szép rendben folyt le, csak az a kár, hogy a közbeszólás még pedig a csipkelődő s gúnyolódó, szellemeskedni akaró közbeszólás olyan hatalmasan lábrakapott a közgyűlési teremben. Az ilyen szellemeskedések egyenesen az idegekre hatnak s nagyban hozzájárulnak, hogy különben csöndesnek ígérkező viták szenvedelmessé fajúlnak. Mindenesetre a polgármester már csak a rend érdekében is leinthezné az ilyen közbeszólásokat, melyek egyáltalában nem emelik a közgyűlés szintjét.

Kiadó föld.

Földeáki határban a csörgő mellett, a Návay Györgyné-féle földből, nyolcvan hold föld

hagymatermelésre kiadó, amelyben még ez ideig hagyma nem volt és fel van szántva. Értekezni lehet

Landesmann Mór

— gözmalomtulajdonossal, — Szegedi-utca 30. szám alatt.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL

KIADÓ FÖLD.

Az apátfalvai határban 13 köb-lős föld hagyma alá haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni **Gorcsa Péter** városi tanácsjegyzővel

Megengedik az ingatlanok árverését.

Illeték alá esik a kereskedelmi levelezés.

A kormány tudvalevőleg új adó-és illetéktörvényt készít. A javaslat érdekes ujtása, hogy az eddig illetékmentességet élvező kereskedelmi levelezést illetékkötelest teszi, továbbá, hogy az örökösödési illetéket az eddigi 1—5—10 százalékról 2 és fél—26 százalékra emeli fel. Súlyos illeték alá esnek a javaslat szerint a szóbeli szerződések és opciók, a melyek után a szabályszerű vagyónátruházási illetéket kell majd fizetni. Illetékkötelesek lesznek a banktulványok és betétkönyvek.

Illetékmentességet biztosít a javaslat a Pénzügyi Központnak és az Országos Központi Hitelszövetkezetnek is.

A kormány az illetékegyenértékek évi egy százalékra való fel-emelését is tervbe vette. Ezzel lehetetlenné akarja tenni azokat a visszaéléseket, a melyeket egyes vállalatok részvénytársasági formával követtek el. Megtörtént ugyanis, hogy az ingatlan egyszerű eladása helyett, az ingatlan megvételére csekély részvénytőkével részvénytársaságot alakítottak, az ingatlan a részvénytársaság formailag megvette azután a részvényeket adta el olyan magas áron, a mely az ingatlanok valódi értékének megfelel. Így a kincstár csak azután a kis összeg után kapott illetéket, a melyért az ingatlan a részvénytársaság szintje megvette. Miután a javaslat szerint most minden évben a részvénytársaság lesz köteles fizetni az egy százalékra felemelt illetékegyenértéket és pedig az ingatlan teljes értéke után, ilyen visszaélések lehetetlenné válnak.

Viszont károsodnak az olyan vállalatok, a melyek nagy, de nem jövedelmező ingatlanal bírnak és esetleg többet özetnek illetékegyenérték címén, mint a vállalat mérlegszerinti nyeresége.

Az ingatlan árverések megengedésére vonatkozó javaslat a miniszteriumban ugyancsak készen van és a kormány szeptember elsejére tervezi annak életbeléptetését.

A rendelet az árverések megengedésével egyidejűleg intézkedik a jelzálogos tartozások után felgyülemlett régi kamatoknak az árverési vételárból való kielégítése tekintetében is.

Hogy az ingatlanok árverésének tilalma mit jelentett a közgazdasági életre, az köztudomásu. Az eladódott szőlőtulajdonosok, háztulajdonosok és földbirtokosok, akik a háborút megelőző súlyos gazdasági krízis idején a tönk szélén állottak, a háborus konjunkturák következtében nemcsak hogy kifizethették minden adósságukat, de mind még is vagyonosodtak. Mig ha a háború

elején nem tiltják le az árveréseket, a házak és földek potom áron gazdát cserélnek és a régi birtokosok tönkre mentek volna.

A pénzügyi érdekeltségeket meglepőesszerűen éri a kormány új terve, amely hír szerint már 1917. szeptemberében készen volt. Küldöttségekkel több ízben kérték az árverésekre vonatkozó tilalom megszüntetését és erre az volt a felelet, hogy a kormány korlátozta az ingatlanok forgalmát.

Tény az, hogy ma már nem közérdek az ingatlan árverések tilalma és így ennek a visszavonása a legszélesebb körökben közmegegyezést kelt.

NAPI HIREK

— A Szent István napi népiünnepély előkészítése érdekében tegnap délután a vármegyeház nagyszobájában népes értekezlet volt, a mit a távollévő főispánné helyett Hervay Istvánné vezetett. Az értekezlet elhatározta, hogy a népiünnepélyt augusztus 20-án délután rendezik a Szent István téren. A népiünnepélyen felállítandó sátrak beosztása és a sátrakban közreműködő hölgyek csoportosítására nézve megállapodott az értekezlet és megbizta a szűkebbkörű rendezőbizottságot, hogy a részletes beosztást a saját hatáskörében eszközölje. A népiünnepély programja már nagy vonásokban készen van. Mivel azonban a rendezésnek az a célja, hogy a műsor minél változatosabb legyen, ezután is felkérem azokat, akik az értekezleten részt nem vettek, és a népiünnepélyen szerepelni vagy segíteni szeretnének, hogy ezen szándékukat Vertán Endre tb. főjegyzővel közöljék szíveskedjenek.

— Törvénnyel fogják fölemelni az olcsó földhártereket. A bizgárdák körében — mint már jelentettük — az az óhaj nyilatkozott meg, hogy a kormány szerezzen orvoslást azoknak a kisbirtokosoknak, akik földjüket a háború előtt, vagy a háború első éveiben, aránytalanul kis összegért bérbe adták. Régebben 40—50 koronát kaptak a bérbeadók egy hold földért, most 240—250 koronát is fizetnek érte a bérlet. A miniszterelnök kijelentette, hogy a gazdák érdekeit meglehetősen nem lehet orvosolni. De a kérdést külön törvénnyel akarja rendezni, melynek alapján a birtokosok a szerződés feleket új, méltányosabb egyezség megkötésére kötelezheti.

— A fiatal úszók és tehének levágása. A földművelésügyi miniszter folyó évi március 15-én 5700—918. sz. rendeletében a három évnél fiatalabb úszók és tehének vasúton való szállítása és levágásának tilalmára elrendelt korlátozó intézkedésétől, a menynyiben a takarmányhiány kényszerítő hatása ezt feltétlenül szükségessé tenné. el-

tekint s felhatalmazza a megyei alispánt és a városok polgármestereit, hogy ott, ahol erre szükség van, a tilalom alól a fölmentvényt megadhassa.

— Hazajött felakasztani magát. Nacsá Imre a 46. gy. e. gépfegyverosztághoz beosztott 32 éves közlegénye 24 órai szabadságot kapott, hogy rég nem látott családját felkeresse. Ugyilátszik azonban, hogy egész más miatt kérte a szabadságot, mert hazaérve, Zrinyi-utca 6. sz. házának széna színjében felakasztotta magát és mire végzetes tettét észrevették, már halott volt. A rendőrség, miután Nacsá Imre katona volt, táviratilag értesítette az illetékes katonai parancsnokságot.

— Városi paradicsom kiárúsítása. A város a jövő hét elején nagyobb mennyiségű jól érett friss paradicsomot fog kiárúsítani. Azok, akiknek paradicsomra van szükségük, szükségletüket a legnagyobb mennyiségben is beszerezhetik a városi zöldségüzemnél.

— Ezer korona lesz egy szobabutor. Illetékes helyen komoly munkálatok vannak folyamatban a butor-üzemre felépítés érdekében. A kérdés annál is inkább fontos, mert a hertől hazatérő katonák a mai viszonyok között képtelenek megőszülni, családot alapítani. A központi árviszsgáló bizottság hosszas tárgyalások után tervezetlet dolgozott ki, mely szerint a gyáripárban előállított tömörfűddel készült butorok árát a központi árviszsgáló bizottság állapítja meg. A tervek szerint előreláthatólag egy normálisabb kivitelű szobabutor 1000—1200 K fog kerülni. Legközelebb megjelenik a butorok maximális árát elrendelő kormányintézkedés.

Uzsora.

A háborús viszonyok szótárában nem utolsó érdekességű ez a kifejezés: „kéz alatt“. Valamikor annyit jelentett az eladótól, hanem másodkézből. Ebben nem volt semmi bűn és semmi szégyen, míg manapság a kéz alatt való vásárlás egyértelmű az uzsorával.

Kéz alatt, a nyilvánosság elkerülésével, titkos utakon csak olyan vásárlások és eladások történnek, amelyeket a törvény és rendeletek üldöznek, ami a szabályok kijátszásával, a közrend megkerülésével történik. Valamikor kéz alatt venni annyit jelentett, mint a normális árnál olcsóbban venni, ma annyit jelent, mint a megszabott árnál magasabban venni. Ez igen természetes is, mert a kéz alatt való eladás azért történik, hogy nagyobb árat érjen el az eladó s emellett számolni kell azzal a rizikóval is, ami a rendeletek áthágásával jár. Ezért a titkos eladásokban számottevő percentet emeli az árakat az a lehetőség, hogy a kihágásra rájönnek s büntetést szabnak ki érte.

A kereskedői humor már műkifejezést is talált ezeknek az áraknak a jellemzésére, azt mondja rá: Zuchthauspreis, vagyis magyarul börtönviselési teherrel súlyosított ár.

S míg a rendeletek világosan és naivan megjelölik az árakat is, addig kéz alatt a legveszedelmesebb és legszemérméletlenebb árdrágitás és uzsora folyik.

Meg kellene keresni azokat a kezeket, amelyek alatt ezek az üzelmek folynak, meg kellene keresni és alaposan a körmére koppantani. Persze a hatóságnak már nem is merjük ajánlani a közbelépést, mert a közönség nemtörődömségével tehetetlen. Az erkölcsi érzéket, amelynek minden ilyen kéz alatti esetben fel kellene haboerodnia, nem pótolhatja a törvény, amelyről most minden idők tanulságainál világosan kitűnik, hogy legfeljebb csak büntetni tud, de a bűnöket megelőzni nem képes. Ha valamit nyilvános bűnnek deklarálnak, folyik tovább vigan, csak — kéz alatt.

SZÍNHÁZ

* „Baba.“ Vasárnap este másodsor játszották ezt a bájos zenéjű operettet teljesen zsúfolt ház előtt. Az előadás ép oly kitűnő volt mint az első. Szebeay Margit, ez a szépenfejlődő ifju tehetőség nagyszerű volt. Ennél jobb, szebb és bájosabb babát a szerző sem képzelhetett el. Toiletteji feltűnést is keltettek. Igen jó volt Révész Ilonka is. Nádasyné és Komlós sokat nevettek a közönséget. A rendezés, a zenekar mind dicséretre méltók. A közönség sokat tapsolta különösen Szebeay Margitot.

Színházi heti műsor.

Kedden páratlan bérletben: *Feltekénység* színjáték.

Szerdán páros bérletben itt először: *Özvegy kisasszony* vig operett. Csütörtök délután olcsó árakkal: *Mágnás Miska* nagy operett.

Csütörtök este bérletszünetben másodsor: *Özvegy kisasszony*.

Péntek páratlan bérletben itt először: *Tavas és szerelem* nagy operett.

Szombat páros bérletben másodsor: *Tavas és szerelem*.

* „Özvegy kisasszony.“ Óriási érdeklődéssel várja a közönség ennek a kedves zenéjű és rendkívül vig mulatságos szövegű operettnak a bemutatóját. Az „Özvegy kisasszony“ vezető szerepeit: Révész Ilonka, Szebeay Margit, Komlós, Tibor, Kürthy, Római és Thorma játszik.

* „Mágnás Miska“ — délután. Csütörtökön délután olcsó árakkal a „Mágnás Miska“, ez a páratlan sikerű operett van műsoron: Komlós, Révész Ilonkával, Szebeay Margittal és Tiborral. Az előadás iránt már is igen nagy az érdeklődés.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Írta: Tölgyessy Mihály.

Minden jog fenntartva.

Elemérnek szinte fájt, hogy anyja őt nem emlegeti s az ágyához költve, komor tekintettel nézet rá. Majd Gedeonhoz fordult:

— Doktor ur, ugymond, nem jó lenne még egy orvost hívni consiliumra?

— Erre nincs ok!

— Önnek nem elég ok e súlyos helyzet? fakadt ki Elemér.

— Itt csak a természet segíthet! jegyzé meg az orvos. Ha el tudna szenderedni a beteg, akkor talán örvendetes fordulat állana be.

Lorántffyné megérté a céizást és egészen nyugodtan viselte magát. Szemét behunyva tartotta, mintha csakugyan alvó féliben lenne.

Az orvos most az ablakfülkének tartott s intett Elemérnek, hogy kövesse őt.

— Nagyságos ur! mondá komoly szomorúsággal, közeledik a vég.

— Csak nem? kérdé Elemér kétkedve. Ön alighanem csalódik. Nem úgy néz ki a beteg.

— Ön kétkedik? Valóban sajnálom! Az eredmény azonban sajnós, nekem fog igazat adni.

— Mikorra várja hát a katasztrófát, doktor?

— Öt vagy hat óra hosszáig még elhuzhatjuk, de akkor, ha csak esoda nem történik, okvetlenül be fog következni.

Elemér maga elé dermeszté tekintetét. E szerint tehát eddigi kétélyei alaptalanok lennének s csaknem szemrehányást tett magának, hogy nem akart hini az orvosnak.

Megbánástól áthatva, anyjához akart menni, az orvos azonban visszatartotta.

— Most ne háborgassa! mondá. A természet esetleg csodát vihet véghez. Ha nagyságodnak valami elintézni valója lenne otthon — végezze most, hogy aztán később ismét itt lehessen.

— Mikorra gondolja, doktor ur, hogy itt legyek?

— Ugy öt-hat óra múlva! Adigra Etelka kisasszony is bizonyára megérkezik.

Házladás.

A Vásárhelyi-utca 51. sz. alatti nagy sarokház, melyben jóforgalmu fűszerüzlet van, sok lakószobával, nagy udvar s kerttel és az üzletberendezéssel szabadkézből eladó. Értekezni lehet Schvartz Miksa táncitanítóval, ki az eladással meg van bízva.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztá-

Földek eladó.

Értekezni lehet Iritz Miksával.

Kiadó föld.

A várostól mintegy 12 kilométerre, a királyhegyesi-ut mentén, Siket Sámuel szomszédságában

ÖT KÖBLÖS FÖLD

gabona vagy kukorica alá kiadó.

Értekezhetni a „Makói Független Újság” kiadóhivatalában.

Tinták!

Mindenféle színben kis és nagyobb üvegekben. Legfinomabb

ruhajelző-tinta,

arab mézgaoldat ecsettel, szintetikon nagy tubusban, bélyegzőpárnák és festékek olcsó árban beszerezhetők

KOVÁCS SÁNDOR

papirkereskedésében, Szegedi-utca 1.

— NINCS PÁRJA a „Gavallér” nikotinmentes cigarettá hüvelynek. Kapható Kovács Sándor papirkereskedésében Szegedi utca 1 szám.

Hordókat

— minden nagyságban vesz — Iritz Sámuel özv. cég.

Szülők figyelmébe!

Minden szülőnek érdeke, hogy gyermekét oly helyre adja tanoncnak, hol kellő szakképzettségben részesül.

Könyvnyomdai üzememben betűszedő-

tanoncok

felvételnek és saját felügyeletem alatt nyernek kiképzést a nyomdaipar minden ágazatában.

Tanoncainknak a legmagasabb hetifizetést adok.

Jelentkezhetni

Kovács Sándor könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1.

„Gavallér” cigaretta-hüvely s papir

nikotin mentes. Kapható

Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Szegedi-utca 1. (Dégi István házában.)

Hirdessen

Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjában, a

Makói

Független Újság

hirdetési rovatában. A Makói Független Újság már a reggeli órákban Csanádmegye összes községeiben olvasható. Táviratai és telefonjelentései a háborús hírekről a legfrissebbek. — Megjelenik naponta négy-ötezer példányban.

Dacára a háboru okozta drágaságnak,

hirdetéseket

olcsó árban vesz fel a Makói Független Újság

kiadóhivatala, Szegedi-utca 1. sz.

Földbérbeadók figyelmébe!

A Makói Független Újságot Makó város és Csanádmegye hagymakertészeinek túlnyomó része olvassa s így már egyszer megjelenő hirdetés után is meg van a kívánt eredmény.

Legfinomabb levélpapírok!

Vászonutánzatú, hártya és erős csont-levélpapírok, bélelt borítékkal, nagy választékban. —

Kivánatra névnyomással. Már 10 darabnál is!

Ceruzák!

Valódi Kohinor tinta- és fekete-ceruzák, Hardtmuth és Faber 2-s és 3-s számúak. Színes-ceruzák fában!

Tinták!

Legfinomabb fekete és színes tinták, mindenféle színben. Első minőségű ruhajelző tinta!

Tollak, tollszárok! Cigaretta hüvely és papír!

Képes-lapokból nagy választék.

Mindenféle papíráruk beszerezhetők

Kovács Sándor papirkereskedésében,
Szegedi-utca 1. szám.

Nyomatott Kovács Sándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Makón.